

		LIITE 4
Koli vaikutusalueen strategisen osayleiskaavan laatimisvaiheen kuuleminen 25.2. – 29.3.2021		
Lausunnot:		
21.3.2021	Pohjois-Karjalan maakuntaliitto	Kuntien vastine 11.6., tark.1.9.2021:
	Kolin vaikutusalueen strategisen osayleiskaava käsittää laajan alueen Kolin, Ahmovaaran, Vuonislahden, Napakallion, Nunnanlahden ja Paalasmaan väliin jäävällä alueella. Kaava-alueen pinta-ala on noin 610 km ² . Strategisella osayleiskaavalla tarkastellaan koko suunnittelualueen kehityksen suuntia, painopisteitä ja verkostoja strategisella otteella, esimerkiksi kehittämistavoitteiden osalta. Kaavalla ei siten varata alueita tietyyn maankäyttötarkoitukseen. Jotkut merkinnät on voitu esittää maakuntakaavaakin yleispiirteisemmällä tasolla. Kaava laaditaan oikeusvaikutteisena, mutta se ei korvaa alueella voimassa olevia osayleiskaavoja. Osaltaan strateginen osayleiskaava kuitenkin täydentää voimassa olevia osayleiskaavoja, mikäli joitain teemoja ei ole niissä käsitelty.	
	Pohjois-Karjalan maakuntakaavassa alueelle kohdistuu lukuisia määriä eri maakuntakaavamerkintöjä. Strategisessa osayleiskaavassa niitä ei ole juurikaan huomioitu, vaan kaavan keskeinen lähtökohta on ollut Kolin Iso Kuva 2050 -työ. Maakuntaliitto painottaa, että Kolin Iso kuva -työ ei ole oikeusvaikutteinen kaava vaan maakuntakaava toimii osayleiskaavaa ohjaavana kaavana ja sen merkinnät ja määräykset tulee ottaa huomioon kaavaa laadittaessa ja ne on tuotava esille tarvittavilta osin. Kaavaselostuksessa maakuntakaavasta on tuotu esille vain arvoalueet. Myös kaikki muut alueen maakuntakaavamerkinnät on huomioitava. Arvoalueista puuttuu myös mm. maakunnalliset maisema-alueet tai arvokkaat pienvedet. On kuitenkin erittäin hyvä ja merkittävä asia, että Juuka ja Lieksa ovat lähteneet yhdessä laatimaan nimenomaan strategista osayleiskaavaa yhdelle maakunnan tärkeimmistä kehittämisalueista, joka on erityisesti matkailun kannalta tärkeä alue koko maakunnalle.	Maakuntakaavan ohjaus tarkistetaan ehdotuksen selostukseen huomioiden strategisen kaavan yleispiirteisyys.
	Kaavatyössä tulee myös pyrkiä selkeyttämään miten eri Kolin alueen kaavatyöt ja selvitykset ovat suhteessa toisiinsa, ja mikä on oikeusvaikutteinen kaava milläkin alueella, jotta osallisten on mahdollisimman helppo lausua ja esittää mielipiteitä heitä koskettavista asioista. Tämä helpottaa myös kaavoittajan työtä.	Oikeusvaikutukset on selostuksessa kuten lausunnon. Strategisen yleiskaava täydentää kehittämistavoitteiden osalta kuntien muuta yleiskaavoitusta, joita ohjaa maakuntakaava.
	Strategiselle osayleiskaava-alueelle on selostuksen mukaan osoitettu yhdyskuntarakenteen pitkän aikavälin laajenemisen vyöhyke, joka vastaa maakuntakaavan Kolin kehittämisen kohdealueen (ko) merkintää. Maakuntaliitto täsmentää, että maakuntakaavan Kolin kehittämisen kohdealue (ko) ei ole yhdyskuntarakenteen laajenemisen vyöhyke vaan yhdyskuntarakenteen kehittämisen kannalta tärkeä ylikunnallinen alue, jonka kehittämisessä tulee ottaa huomioon eri toiminnot ja niiden vaikutukset.	Kaavaehdotukseen tarkennetaan määräästä lausunnon mukaisesti. Korjataan laajenemisvyöhyke - sana kehittämisvyöhykkeeksi, sillä rasterin tarkoitus ei ollut osoittaa aluetta rakentamiselle.
	Kaavatyössä tärkeässä roolissa ovat liikenteen ratkaisut. Yhteydet Vuonislahden ja radan sähköistäminen ovat tärkeässä roolissa, jotta joukkoliikennettä alueelle voidaan kehittää. Nämä ovat kaavassa hyvin tuotu esiin. Kaavassa tuodaan esiin myös eritasoliittymä VT 6:n ja Kolintien risteykseen. Eritasoliittymä parantaisi liikenneturvallisuutta ja liikenteen toimivuutta. Eritasoliittymää ei kuitenkaan ole esitetty maakuntakaavassa. Eritasoliittymän tai liittymän muun parannusvaihtoehdon suunnittelun yhteydessä tulee huomioida turvallinen kulku linja-autopysäkeille esimerkiksi alikulun kautta. Lisäksi tulee huomioida liittymän parantaminen esivaiheessa esim. liittymän porrastamisella, jolloin nelihääräliittymä poistuisi. Maakuntakaavassa esitettävien uusien eritasoliittymien kaavamerkinnoissa todetaan, että eritasoliittymä on mahdollista toteuttaa myös vaiheittain kohti tavoitetta. Suosittelemme vastaavaa mainintaa yleiskaavan kaavamerkintään.	Valtatien 6 ja Kolintien risteykseen lisätään vaiheittain toteuttamiseen kannustava määräys liikenneturvallisuuden parantamiseksi jo ennen eritasoliittymän toteutumista.
	Tulevaisuuden lentoliikennetarpeita varten kaavassa on varattu alueet Loma-Kolin ja Ahmovaaran alueilta. Mahdollisia uusia lentopaikkoja ei ole esitetty maakuntakaavassa. Lentopaikan perustaminen vaatii ympäristöluvan, jota varten on selvitettävä vaikutukset ympäristöön (luonto, linnusto, pohjavesi, melu jne.). Lisäksi tulee selvittää lentopaikan lähestymis-, nousu- ja siirtymäpintojen esteettömyys sekä selvitys horisontaalipinnan lentoesteistä. Nämä asiat voisi selvittää jo kaavoitusvaiheessa, jotta varmistettaisiin alueen sopiminen lentopaikaksi.	Lentoliikenteen reservialueet on esitetty luonnoksessa vision perusteella. Ehdotusvaiheessa LL-res jätetään pois ja hankkeen mahdollisesti tullessa ajankohtaisesti voidaan tarvittavat selvitykset ja kaavamuutokset tehdä.
	Maakuntaliitto esittää harkittavaksi, että Kolin vaikutusalueen kohdalla huomioitaisiin yhteydet kaava-alueita laajemmin myös alueen kuntakeskuksiin Juukaan ja Lieksaan. Matkailunäkökulmasta yhteydet Nurmekseen ja Joensuuun sekä Ruunaalle ja Patvinsuolle korostavat Kolin vaikutusalueen merkittävyyttä. Tässä yhteydessä olisi hyvä huomioida yhteydet myös vesiteitse, koska Pielisen alueen vesistömatkailun kehittämisestä on ollut paljon keskustelua. Vesiteitse on olemassa myös meriyhteydet.	Liikenneselvitykseen ei nähty tarvetta laajentaa vaikutusaluetta. Lausunnon mainittuja yhteyksiä on käsitelty visiotyössä.
	Kaavassa on esitetty painopisteitä eri alueiden kehittämiskohteille isossa mittakaavassa sekä niiden välisiä yhteyksiä. Tältä osin Paalasmaa vaikuttaa jäävän erilliseksi saarekkeeksi. Samoin Kopravaaran alue vaikuttaa kytkeytyvän Kollin Ahmovaaran kautta, vaikka keskeiset ulkoilureittiyhteydet mahdollistavat liikumisen alueiden välillä suoraan.	Paalasmaa saarena on luonnollisesti erillinen, mutta kytketty Kolin matkailun vaikutusalueeseen veneväylin. Kopravaaran alue on nostettu strategiseen kaavaan vision mukaisesti.
	Reitistöistä kaavakartalla on esitetty moottorikelkkareitit, keskeiset vesistöreitit yhteystarpeineen sekä melontareitit. Jostain syystä ulkoilureitit on jätetty esittämättä. Koska alueen matkailu perustuu vahvasti luontomatkailuun ja siten erityisesti reitistöihin, kaavassa olisi tärkeää huomioida myös keskeiset ulkoilureittiyhteydet. Kaavassa voitaisiin esittää ulkoilun osalta ns. runkoverkko.	Ehdotukseen esitetään maakuntakaavan mukaisesti ohjeellinen ulkoilureitin runkoverkko.
	Maakuntaliitto toteaa myös, että mikäli lopulliseen kaavaan jää merkintöjä, jotka vaativat maakuntakaavallisen tarkastelun, olisi niistä hyvä käydä keskustelua, jotta niitä olisi mahdollista ottaa mukaan seuraaviin maakuntakaavavaiheisiin.	Merkitään tiedoksi.
31.3.2021	Pohjois-Karjalan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	
	Kolin vaikutusalueen strategisen yleiskaavan kohteena ovat Lieksan kaupungissa Kolin ja Vuonislahden alueet sekä Juuan kunnassa Napakallion, Nunnanlahden ja Paalasmaan alueet. Strategisen yleiskaavan tavoitteena on merkittävästi kasvattaa suunnittelualueen pysyvän ja osa-aikaisen asumisen, työpaikkojen ja matkailijoiden määrää ja näiden toimintojen mahdollisuutta sijoittua suunnittelualueelle. Strateginen yleiskaava toimii lähinnä työkaluna kuntien kehittämistä koskevia strategioita ja toimenpiteitä määriteltäessä. Strateginen yleiskaava on tarkoitus laatia oikeusvaikutteisena siten, että oikeusvaikutukset rajataan koskemaan vain kehittämismerkintöjä ja -määräyksiä. Strateginen yleiskaava ei tule korvaamaan alueella voimassa olevia tarkempia osayleiskaavoja.	
	Kaavaluonnoksen mukaan Kolin, Ahmovaaran, Vuonislahden, Nunnanlahden ja Paalasmaan kyläalueilla taajamarakennetta täydennetään ja tiivistetään liikenneverkkoon ja palveluihin tukeutuen sekä alueiden maiseman ja kulttuurihistorian arvot huomioon ottaen. Matkailun kehittämisalueiksi on osoitettu alueita, joilla erityisesti edistetään matkailupalvelujen ja majoituksen rakentamista alueiden maiseman ja kulttuurihistorian ominaispiirteet huomioiden. Työpaikkarakentamisen alueilla edistetään paikallista teollisuutta sekä muuta tuotannollista toimintaa ja palveluja. Myös satamapalvelujen ja vesiliikenteen kehittämistä tuetaan.	
	ELY-keskus kannattaa kaavan tavoitetta taajama-, matkailu- ja työpaikkarakentamisen keskittämiseksi nykyistä yhdyskuntarakennetta täydentäen ja eheyttäen. Rakentamista hajauttavia ratkaisuja mm. Kolintien varrella tulee sen sijaan välttää liikenneturvallisuuden ja liikennejärjestelyjen sujuvuuden vuoksi. Näiltä osin aluevaraukset ovat myös jonkin verran ristiriidassa Koli-Ahmovaara osayleiskaavan aluevarausten kanssa.	Vision mukaista nauhamaista esitystapaa kevennetään ehdotukseen lausunnon mukaisesti liikenneturvallisuuden ja sen sujuvuuden parantamiseksi. Vision vuosikymmeniin perustuvia vyöhykkeitä on tarkennettu strategiseen kaavaan, jota on ollut tarkoituksenmukaista edelleen tarkentaa osayleiskaavaan ja jota edelleen tarkennetaan kaavahierargian mukaisesti asemakaavoituksessa.
	ELY-keskus korostaa, että Ylä-Kolintien varrella osoitettu matkailurakentamisen kehittämisalue sijoittuu Kolin valtakunnallisesti arvokkaaseen vaaramaisemaan, jossa rakentamisessa on erityisesti otettava huomioon alueen maisemalliset arvot sekä myös liikkeelliset vaikutukset.	Ylä-Kolintien varren matkailualueiden rajauksia on tarkennettu osayleiskaavan ehdotuksen ratkaisuja peilaten. Maisemalliset ym. arvot otetaan huomioon pääasiassa osayleiskaavan ja asemakaavojen kautta sillä strateginen kaava ei ole suoraan rakentamista ohjaava kaava. Liikenteelliset vaikutukset on huomioitu asiaan liittyvien selvitysten ym. kautta erityisesti.
	Tarkemmassa suunnittelussa Natura 2000 -alueeseen kohdentuvia vaikutuksia tulee tarkastella luonnonsuojelulain edellyttämällä tavalla.	Osayleiskaavatyössä laaditaan Natura-arvioinnin tarveharkinta tarvittavilta osin.
	Kaavamerkinnästä "Valtakunnallisesti/maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet" kaavakartalta puuttuu kaksi maakunnallisesti arvokasta maisema-aluetta: Paalasmaan saaristolukylä ja Vuonislahden kylämaisema. Nämä tulee osoittaa kartalle. Vaikutusten arvioinnissa on todettava vaikutukset kulttuuriympäristöihin.	Kaavaehdotuksen karttaa tarkistetaan lausunnon mukaisesti. Vaikutusten arviointia laajennetaan lausunnon mukaisesti.
30.3.2021	Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	

	Strategisella yleiskaavalla tarkastellaan koko suunnittelualaueen alue- ja yhdyskuntarakenteen teemoja laajoina kokonaisuuksina. Kaavassa esitetyt merkinnät on kirjoitettu auki oikeusvaikutteisina kehittämismääräyksinä. Strategisen yleiskaavan tarkoitus on täydentää alueellaan olevia osayleiskaavoja ja laadittavia osayleiskaavoja ja toimia niiden kanssa yhdessä. Strategisen yleiskaavan tavoitteet ja ratkaisut pohjautuvat Kolin matkailuvision sekä sen pohjalla olevaan Kolin Iso Kuva 2050 suunnitelmaan. Suunnitelma edustaa pitkälti Lieksan kaupungin, Juuan kunnan ja alueen toimijoiden tavoitetilaa. Suunnitelmassa ja sitä myötä kaavaluonnoksen ratkaisussa on varauduttu merkittäviin matkailun ja asutuksen lisäyksiin alueelle, mitkä eivät ole tällä hetkellä samassa linjassa muiden suunnitelmien ja ennusteiden kanssa. Koska kaavan tavoitevuosi on kaukana ja tavoitteet matkailun, asutuksen ja työpaikkojen suhteen ovat korkealla, on hyvä, että kaavaluonnoksessa eri toiminnoille varattujen alueiden toteuttamista on pyritty ajoittamaan kaavamerkintöjen sävyillä ja läpinäkyvyydellä.	
	Kolintien (seututie 504) varrella on kaavaluonnoksessa osoitettu yhdyskuntarakenteen pitkän aikavälin laajenemisvyöhyke sekä nauhamainen taajamatoimintojen alue tien molemmin puolin. Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden edistämiseksi ELY-keskuksen näkemyksen mukaan taajamatoimintojen alueen laajeneminen tulee tapahtua ensisijaisesti Kolin kylän ja Ahmovaaran kylän välittömässä läheisyydessä ja vasta sen jälkeen taajamatoimintojen leviäminen voi tulla kyseeseen Kolintien puolen välin tienoilla, Rynnäskylän alueella. Tällöinkään Kolintien molemminpuolinen ja nauhamainen yhdyskuntarakenteen leviäminen ei ole tarkoituksenmukainen laajenemistapa, koska se lisäisi Kolintien melulle, tärinälle ja pölylle altistuvien määrää ja toisaalta heikentäisi Kolintien sujuvuutta ja turvallisuutta. Ahmovaaran ja Kolin kylän välin tarkempi yhdyskuntarakenteen suunnittelu tulee ratkaista Koli-Ahmovaara osayleiskaavassa, jossa ratkaisujen vaikutuksia voidaan ja niitä tulee arvioida tarkemmin. ELY-keskus ehdottaa, että kyseinen taajamatoimintojen alue -merkintä poistetaan Kolintien ympäriltä ja taajamatoimintojen alueen vaiheistamista tarkistetaan Kolin kylän ympäristössä. Yhdyskuntarakenteen pitkän aikavälin laajenemisvyöhyke -merkintä on perusteltua osoittaa Kolin kylän ja Ahmovaaran välisellä alueella.	Vision mukaista nauhamaista esitystapaa kevennetään ehdotukseen lausunnon mukaisesti liikenneturvallisuuden ja sen sujuvuuden parantamiseksi.
	ELY-keskus pitää hyvänä, että matkailuun liittyvä rakentaminen sijoitetaan kuten vakituinen asuminen, eli ensisijaisesti täydentäen aluerakennetta tukien kävely- ja pyöräily-ympäristöä. ELY-keskus tunnustaa tavoitteen Ahmovaaran ja Kolin kylien kytkeytyvyyden parantamisesta, mutta painottaa, että myös matkailun tulisi painottua ensin Ahmovaaran, Ylä-Kolin, Kolin kylän ja Loma-Kolin ympäristöön, mikä toteuttavaisi parhaiten kaavamääräyksessä esitetyt tavoitteet. ELY-keskus toivoo, että kaavatyössä otettaisiin voimakkaammin kantaa yhdyskuntarakenteen kehittämisen järjestykseen.	Strateisessa yleiskaavassa on esitetty kehittämistavoitteet kolmeen vaiheeseen. Aluevarauksia sisältävä tarkemmalla kaavoituksella kyläkeskukset voidaan nostaa esiin painokkaammin päätavoitteellisina toteutumisen kohteina.
	Joensuuntien (valtatie 6) ja Kolintien (seututie 504) liittymäalue on osoitettu parannettavat tieosuudet ja risteysjärjestelyt -merkinnällä ja liikenteen risteysalue -merkinnällä. Merkintöjen tavoitteina on kehittää risteysalueen maankäyttöä, vähentää liikenneväylien estevaikutusta ja parantamaan liikenneturvallisuutta. Kaavamääräyksessä viitataan liittymän eritasoliittymän tilatarpeen ja toteuttamisen ajoituksen huomioimiseen. Liittymän parantaminen eritasoliittymänä on otettu lähtökohdaksi Kolin matkailuviossa. Joensuu-Kajaani yhteysväliille on tehty kehittämisselvitys vuonna 2003, jossa Ahmovaaran liittymän parantamiseksi on esitetty porrastettua liittymää (tasoliittymä). ELY-keskuksella ei ole muita tuoreempia suunnitelmia Ahmovaaran liittymän kehittämisestä. Liittymän parantamisratkaisun valinta edellyttäne liittymäalueen parantamissuunnitelmaa, jossa otetaan huomioon nykyiset ja tulevat tarpeet. Kaavaluonnoksen kaavamerkinnän tuleekin olla tässä vaiheessa väljä ja mahdollistava, jotta tarkemmassa suunnittelussa valittava liittymän parantamisvaihtoehto ei ole ristiriidassa kaavan kanssa. ELY-keskus ehdottaa kaavamääräyksen muokkaamista siten, että liittymätyyppi ratkaistaan tarkemmassa suunnittelussa.	Valtatie 6 ja Kolintien risteykseen lisätään vaiheittain toteuttamiseen kannustava määräys liikenneturvallisuuden parantamiseksi jo ennen eritasoliittymän toteutumista.
	Liikenteen risteysalueen kaavamääräyksessä valtatie 6 ja seututien 504 osalta todetaan, että alueen laajemman kehittämisen ja valtatie länsipuolen kehittämisen edellytyksenä on risteysalueen liittymäjärjestelyiden parantaminen. Määräyksen ajatus on lähtökohtaisesti hyvä, mutta ELY-keskus ei hyväksy missään muodossa laajempaa yhdyskuntarakenteen laajentamista valtatie länsipuolelle liittymän parantamisen jälkeenkään. Tällä hetkellä Ahmovaaran kohdalla valtatie länsipuolella ei ole yksittäisiä rakennuksia suurempaa maankäyttöä. Laajempi maankäytön leviäminen valtatie länsipuolelle pohjois-eteläsuuntaisesti lisää liittymätyypistä riippumatta valtatie ylitystarvetta kaikkien kulkumuotojen osalta sekä pitkänmatkaisen ja paikallisen liikenteen lisääntyvää sekoittumista, mitkä aiheuttavat merkittäviä haasteita ja kustannuksia turvallisten, toimivien ja sujuvien yhteyksien järjestämiseksi kaikkien kulkumuotojen osalta. Lisäksi yhdyskuntarakenteen laajentaminen valtatie länsipuolelle on omiaan lisäämään pitkällä aikavälillä maankäytön kehittymistä edelleen valtatie länsipuolella. ELY-keskus ehdottaa, että valtatie länsipuolen kaavamerkinnät poistetaan. Mikäli kuitenkin valtatie länsipuolelle päätetään kaikesta huolimatta osoittaa luonnoksen kaltaisia aluevarauksia, on ELY-keskuksen näkemyksen mukaan kunnan varauduttava kustantamaan tarvittavat, mahdollisesti mittavatkin, maantiejärjestelyt. Puhtaasti maankäytön ja sen leviämisen aiheuttamien maanteiden parantamistarpeiden kustannukset kuuluvat lähtökohtaisesti kunnille. Valtatie länsipuolinen alue voitaneen osoittaa esimerkiksi kunnan tavoiteltavana pidemmän aikavälin (kaavan tavoitevuoden jälkeisenä) mahdollisena laajenemissuuntana, mutta alueen maankäytön ratkaiseminen edellyttää liittymäalueen parantamisen lisäksi valtatie itäpuolisten aluevarausten täysimääräistä toteutumista sekä myöhemmin tehtävää tarkempaa suunnittelua, jolla valtatie länsipuolinen alueen tarve ja ratkaisut tarkastellaan.	Teollisuuden kehittäminen valtatie risteykseen on luontevaa elinkeinon hyödyssä sijainnista ja valtatie eristäessä taajaman teollisuuden mahdollisilta häiriötekijöiltä. Länsipuolen liikennointi on mahdollista toteuttaa toivivaksi ja sujuvaksi sekä turvallisesti. Osoitettu sijainti on laajan Ahmovaara-Koli-Loma-Koli-Kopravaara -alueen ainoa teknistaloudellisesti perusteltavissa oleva sijainti teollisille työpaikoille. Juuan kunta voi toki pohtia valtatie länsipuolen maankäyttöä tavoitevuoden jälkeisenä mahdollisena laajenemissuuntana, mikäli Nunnalahden teollisuusalueet ovat täysimääräisinä toteutuneet tai mikäli pieniä osia itäpuolesta voidaan esittää T-alueena, mutta toteutuminen on ratkaistava tarkemmalla suunnittelulla.
	ELY-keskus huomauttaa, että ainakin tässä vaiheessa strategisen yleiskaavaluonnoksen kaavamerkinnät ja priorisoitavat aluevaraukset ovat joiltain osin hieman ristiriitaisia Koli-Ahmovaara osayleiskaavaluonnoksen merkintöjen kanssa. Kaavaluonnoksessa on osoitettu ohjeellisia lentoasema-alueiden sijaintoja Loma-Kolin ja Ahmovaaran kylän tuntumiin. ELY-keskus ehdottaa, että ainakin Ahmovaaran kylän tuntumaan varatusta (sähkö)lentokoneiden kentän aluevarauksesta johtuen kaavassa olisi hyvä olla osallisena myös Liikenne ja viestintävirasto Traficom.	Vision vuosikymmeniin perustuvia vyöhykkeitä on tarkennettu strategiseen kaavaan, jota on ollut tarkoituksenmukaista edelleen tarkentaa osayleiskaavaan ja jota edelleen tarkennetaan kaavahierargian mukaisesti asemakaavoituksessa. Lentoliikenteen reservialueet on esitetty luonnoksessa vision perusteella. Ehdotusvaiheesta ne on poistettu. Mikäli hankket tulevat ajankohtaisiksi, osallistetaan suunnitteluprosessiin lausunnon mukaisesti Traficom.
31.3.2021	Pohjois-Karjalan alueellinen vastuumuseo	
	Kolin vaikutusalueelta tunnetaan niin rakennettua kuin arkeologista kulttuuriperintöä sekä arvokkaita maisema-alueita ja kohteiden määrä kasvaa uusien inventointien myötä. Alueellisen vastuumuseon näkökulmasta kulttuuriperinnön potentiaalın tiedostaminen strategisessa yleiskaavassa tulee edistämään myös muiden tavoitteiden toteutumista. Kuten museo jo kaavahankkeen osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan antamassaan lausunnossa (PKM/109/12.03.03/2020) toi esille, kaava-alueen kulttuuriperintö on suositeltavaa tuoda esiin selkeämmin. Rakennetun kulttuuriympäristön ja arkeologisen kulttuuriperinnön kohteet on mahdollista esittää esimerkiksi liitteenä, josta käyvät ilmi niin kohteiden sijainti- kuin ominaisuustiedot. Rakennetun kulttuuriympäristön osalta yleisenä käytäntönä on ollut, että ainakin maakunnallista arvoa omaavat kohteet tuodaan esiin myös strategisissa yleiskaavoissa.	Seudulliset kulttuuriympäristön ja arkeologisen kulttuuriperinnönkohteet on tutkittavissa museonrekistereistä kuntien laatiessa varsinaisia aluvarauksia sisältäviä kaavoja tai harkitessa muita maankäyttöön liittyviä hankkeita tällä varsin laajalla alueella. Rekisterissä olevien kohteiden lataaminen liitekartoilta ja listoiksi ei edistä kulttuuriperinnön vaalimista. Kehittämismääräyksellä "Alueen maiseman ja kulttuurihistorian arvot huomioidaan tarkemmassa suunnittelussa." on varmistettu arvojen säilyminen.
	Osa suunnittelualaueesta ja kehittämismääräyksistä sijoittuu Suomen kenties tunnetuimpaan kansallismaisemaan, Kolin valtakunnallisesti arvokkaaseen maisema-alueeseen (Valtioneuvosto 1995). Aluetta koskevat valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet, joiden mukaan alueella tulee erityisesti vaalia kulttuurimaiseman arvoja. On tärkeää muistaa, että erämaamaisema (rakentamattomuus) on osa Kolin ja Pohjois-Karjalan kulttuurimaisemaa. Kansallismaiseman arvot ovat merkittäviä niin kauko- kuin lähimaisemassa ja kaikki tuleva rakentaminen sekä muut toiminnot tulee sovittaa erityisellä huolella maisemaan. Maisema-arvojen turvaamiseksi matkailurakentamiseen varattavia kehittämisaalueita ei tule osoittaa nykyisessä laajuudessaan valtakunnallisesti arvokkaalle maisema-alueelle.	Kehittämisen kaavamerkinnät ja määräykset tarkentuvat aikanaan yleis- ja asemakaavoihin eli rakentamista ohjaaviin kaavoihin, joissa rakentamisen yhteensovitus maisemaan on mahdollista tehdä. Epäselväksi jää, mitä lausunnon kohdalla, että erämaamaisema on osa kulttuurimaisemaa, tarkoitetaan. Kulttuuri kun tarkoittaa yhteisön tai ihmisen henkisten ja aineellisten saavutusten kokonaisuutta eli ihmisen toiminnan jättämää jälkeä, minkä vastakohta erämaa taas on.
	Kaavan yleisissä määräyksissä todetaan, että tarkemmassa suunnittelussa on pyrittävä turvaamaan kulttuuriperintöarvojen säilyminen. Museo pitää tärkeänä, että kaavaratkaisua toteutettaessa kulttuuriympäristön ja maiseman arvot otetaan asianmukaisesti huomioon. Tästä syystä määräys tulisi muuttaa muotoon tarkemmassa suunnittelussa on turvattava kulttuuriperintöarvojen säilyminen.	Kaavaehdotuksen yleismääräys: "Rakentaminen on sopeutettava maisemallisesti merkittävillä alueilla ympäristönsä ja tarkemmassa suunnittelussa on pyrittävä turvaamaan kulttuuriperintöarvojen säilyminen". turvaa kulttuuriperintöarvojen säilymistä.
29.3.2021	Puolustusvoimat	
	Ei huomautettavaa. Lausuntopyyntö tulee lähettää myös STUVE Oy:lle.	Merkitään tiedoksi.

22.3.2021	Pohjois-Karjalan rajavartiolaitos		
	Ei huomautettavaa.	-	
15.3.2021	Väylävirasto		
(referoitu)	Esitettyjen uusien vesireittien lisäksi alueella sijaitsee Väyläviraston ylläpitämiä vesiväyliä ja niiden kiinteistöurvalaitteita, joiden näköalueet on huomioitava tarkemmassa suunnittelussa.	Merkittään tiedoksi.	
11.3.2021	PKS Sähkösiirto Oy		
(referoitu)	Mittavia matkailupalvelujen keskittymiä varten tulee tarkemmassa suunnittelussa varata alueet uusille 110 kV ja 20 kV sähköjohtoille, 110/20 kV sähköasemalle ja jakelumuuntamolle.	Merkittään tiedoksi tarkempaa suunnittelua varten.	
26.3.2021	Lieksan Kehitys Oy		
(referoitu kset / muutostarpeet)	Matkailuvision toteuttamisen kannalta välttämättömässä yleiskaavassa on erityisesti huomioitava mahdollisuudet Loma-Koli - Vuonislampi ympäristöalueelle liikenteelle, Kolin sataman kehittämisen vierasveneiden ja retkeilyliikenteen elinkeinon näkökulmasta, kalastuselinkeinojen kalastamisen huomioon ottamisen, julkisen liikenteen saavutettavuus sekä sisäinen saavutettavuus (mm. pyörätiet ja valaistus Loma-Kolille).	Kaavassa on esitetty sekä jäätie että vesistöyhteystarve ja satamien ohjeellisia sijainteja, joilla täydennetään vesistöön liittyvällä taajamarakenteella. Strategiseen yleiskaavaan ei kuulu yksityiskohtaisten elinkeinon korostaminen suunnittelussa. Joukkoliikenteen mahdollistamiseksi on esitetty parannettavia teiosuusia sekä sähköitettävä rata.	
29.3.2021	Siun Sote		
	Ei huomautettavaa.	-	
23.3.2021	Kolin Matkailuyhdistys ry		
(referoitu huomautukset / muutostarpeet)	On tärkeää, että matkailualueita kehitetään laajana kokonaisuutena, eikä keskitetä vain ydin-Kolin alueelle. Kaavassa tulisi painokkaammin huomioida teiden perustarpeet ja selostukseen tulisi avata suunnitelma liikenteen ohjaamisesta ja pysäköimisestä, joukkoliikenteestä ja lihasvoimalla liikkumisesta. Uudet satama-alueet nykyisen riittämättömän sijaan sekä ympärivuotinen yhteys Vuonislampi ovat tärkeitä. Selostuksessa tulisi huomioida kasvavan asukasmäärän vaikutukset opetuksen, varhaiskasvatuksen, kulttuuri- ja muun sivistystoiminnan tarpeisiin. res-alueiden määrä on haasteellista kokonaiskehityksen vuoksi, mikäli asemakaavoitettavat alueet ovat pienialaisia.	Luonnoksessa on esitetty parannettavat teiosuudet ns. kiireellisyysjärjestyksessä. Kaavan mittakaavasta johtuen ei yksityiskohtaisten liikennejärjestelyiden kuvaaminen ole mielekäästä vaan lausunnossa esitettyihin asioihin keskitytään tarkemmassa suunnittelussa. Satamille on osoitettu ohjeelliset sijainnit.	
Mielipiteet (referoitu huomautukset / muutostarpeet):			
29.3.2021	1.	mielipide	
		Kaavan mitoituksen perusteena oleva visio tulee olla tilanteeseen ja tosiasioihin nähden järkevä ja realistinen. 10-kertainen tavoiteltu matkailijamäärä ja rakentaminen tarvelee Kolin vetovoiman, eikä se ole kestävä kehityksen mukaista pysäköintipaikkoineen. Vision matkailuun perustuva elinkeinorakenne on yksipuolinen eikä sen tule haitata muita elinkeinoja. Rakentamiselle tarkoitettuja alueita on osoitettu moninapaisesti ja riskinä on alueen arvojen sekä korvaamattoman kansallismaisen pilaaminen.	Strateginen yleiskaava ei varaa alueita rakentamiseen vaan esittää mahdolliset kehittämisen kohdealueet. Luonnosvaiheen palautteenkin mukaan on tarkistettu osotettujen alueiden välttämättömyys. Vision mukainen tavoiteltu kasvu pyritään sovittamaan tiiviimmin.
25.3.2021	2.	mielipide	
		Maakuntakaavan mukainen soranottoalue, jolla ottamista vielä käyttämättä, tulisi osoittaa EO-alueena MKn mukaisesti. RM-alue sijaitseisi häiritsevän lähellä loma-asuntoa. Maille ei tule osoittaa ulkoilureittejä. UKK-reittiä ei tule toimittaa 6-8m levyiseksi monitoimireitiksi, kaavassa tulee asia selvittää.	Asia kuuluu Kolin osayleiskaavaan: "Maakuntakaavan EO-alueet tarkistetaan kaavaehdotukseen tai vaihtoehtoisesti Kolin kaava-alueenrajausta voidaan tarkentaa kaupungissa vireillä olevan kaava-alueesta pohjoiseen suuntautuvan Hattusaaren osayleiskaava-alueen rajauksen kanssa. Ulkoilureitit tarkistetaan ehdotusvaiheessa ohjeellisiksi, eikä yleiskaavatasolla ole tarkoituksenmukaista lajitella polkuja. "
29.3.2021	3.	mielipide	
		Impatin länsirinteen osoittaminen matkailurakentamiselle on maakuntakaavan vastaista.	Maakuntakaava osoittaa vain merkittävimmät rakentamisen painopistealueet ja kohteet suurpiirteisesti, ei varsinaisesti alueita, jolle rakentaminen olisi tehtävä. Strateginen yleiskaava ei varaa alueita rakentamiseen vaan esittää mahdolliset kehittämisen kohdealueet. Luonnosvaiheen palautteenkin mukaan on tarkistettu osotettujen alueiden välttämättömyys. Vision mukainen tavoiteltu kasvu pyritään sovittamaan tiiviimmin. Aluevarauksia sisältävä tarkemmalla kaavoituksella kyläkeskukset voidaan nostaa esiin painokkaammin päätavoitteellisina toteutumisen kohteina.
	4.	mielipide	
		Esitän poistettavaksi tilaani koskevat AP, AP/RM-res ja RM-res merkinnät.	Asia kuuluu Kolin osayleiskaavaan: "Ehdotusvaiheeseen tarkistetaan kaikkien osoitettujen reservialueiden välttämättömyys. Vision mukainen tavoiteltu kasvu voidaan saada sovitettua tiiviimmin ja pois mielipiteissä esitetyiltä tilalta."
	5.	mielipide	
		Salliiko kaava Halolanpäässä metsätalouden harjoittamisen lainvoiman saatuaan? Miksi tiedotetta asiasta ei ole tullut, vaikka merkitty osallisiksi?	Strateginen yleiskaava esittää vain kehittämisen vyöhykkeitä. Mielipiteessä ei oltu tarkennettu mistä kiinteistöistä on kyse. Paalasmaan pohjoisosan Halolaan eikä valtatie itäpuolella sijaitsevaan Halolanpäähän ole osoitettu merkintöjä. Maa- ja metsätalouteen laadittavana olevalla strategisella yleiskaavalla ei ole vaikutusta. Yleiskaavojen kuuleminen hoidetaan kuulutuksin, lehti- ja verkkoilmoituksin osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaisesti eikä tiedottaen jokaista maanomistajaa erikseen.
16.3. ja 26.3.6.		mielipide	
		Tiloilta tulee -res-varaukset poistaa ja osoittaa ne vain M-alueina täysimittaisen elinkeinon harjoittamisen vuoksi. Kansallismaisemaa Kolin vaaralta, Meriläntieltä ja Pieliseltä katsottuna tulee vaalia ja matkailutarpeet voidaan tyydyttää jo rakennettuja alueita kehittämällä.	Asia kuuluu Koli-Ahmoavaaran osayleiskaavaan: "Mielipiteessä ei ole kerrottu kiinteistönnumeroita, ehdotusvaiheessa pyydetään kunnilta tarvittavat maanomistustiedot. Ehdotusvaiheeseen tarkistetaan kaikkien osoitettujen reservialueiden välttämättömyys. Kuntien tavoitteiden mukaisen vision kasvu voidaan saada sovitettua tiiviimmin kyläkeskuksiin jättäen viheralueet rakentamisen ulkopuolelle."